Lietas Nr. C33291115
Lietas arhīva Nr. C-1139-16/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2016.gada 15.janvārī

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa
ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Jungu
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. C/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu „/nosaukums /" SE prasībā pret SIA „KM BŪVE" par zaudējumu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a

2015.gada 23.aprīlī tiesā saņemts prasītājas „/nosaukums /" SE prasības pieteikums pret atbildētāju SIA „KM BŪVE" par zaudējumu piedziņu, kurā norādīts, ka 2010.gada 17.jūnijā starp Prasītāju kā apdrošinātāju un SIA „EBS" kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts Tirdzniecības kredītu apdrošināšanas līgums, ko apliecina apdrošināšanas polise sērija 17-34, Nr.0421, un saskaņā ar tirdzniecības kredītu apdrošināšanas noteikumu Nr.15K 3.1.punktu, kurā noteikts, ka /nosaukums/ atlīdzina SIA „EBS" tiešos zaudējumus, kas viņam rodas, ja konkrēts pircējs neapmaksā rēķinus par kredītā saņemtajām precēm vai pakalpojumiem.

2011.gada 20.decembrī saņemts SIA „EBS" tirdzniecības kredītu apdrošināšanas atlīdzības pieteikums 08 1, par apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu, jo Atbildētājs nav apmaksājis 4 (četrus) rēķinus par kopējo summu Ls 4253,76 jeb 6052,56 *euro* apmērā un saskaņā ar kredītu seguma lēmumu 17/34 Nr.0421/27, „kredītu limits"- apdrošinātāja maksimālais atbildības limits par konkrētā pircēja parāda summu Apdrošinājuma ņēmējam noteikts Ls 3000 jeb 4268,62 *euro* apmērā.

/nosaukums/ izskatījusi SIA „EBS" iesniegto tirdzniecības kredītu apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, pieņēmusi lēmumu, ka tas ir apdrošināšanas gadījums un, atskaitot apdrošināšanas līgumā norādīto pašrisku 15% (piecpadsmit procenti) apmērā no zaudējuma summas 4268,62 *euro* jeb 640,29 *euro,* izmaksājusi SIA "EBS" apdrošināšanas atlīdzību Ls 2550 jeb 3628,32 *euro* apmērā.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajā daļā noteikts, ka apdrošinātājs, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumiem – šajā gadījumā – Atbildētājs.

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1590.pantā noteikts, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 1775.pantā noteikts, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Uz vēstuli par zaudējumu atlīdzību un brīdinājumu atlīdzināt zaudējumus labprātīgi Atbildētājs nav atsaucies, līdz ar to Prasītāja spiesta vērsties tiesā ar prasību par zaudējumu piedziņu.

Ņemot vērā augstāk minēto, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1775., 1760.pantu, likuma „Par apdrošināšanas līguma" 40.panta pirmo daļu un Civilprocesa likuma 195.pantu, lūdz:

1) piedzīt no atbildētāja parādu 3628,32 *euro* apmērā, valsts nodevu 379,87 *euro,* kā arī citus tiesāšanās izdevumus, kādi tie būtu uz sprieduma taisīšanas brīdi;

2) atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6 (sešus) procentus no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

2015.gada 5.maijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 148.pantu atbildētājai uz prasības pieteikumā norādīto juridisko adresi /adrese A/, Siguldas novads, nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai līdz 2015.gada 3.jūnijam (lietas 35.lapa).

2015.gada 10.jūnijā atbildētājai nosūtītais ierakstītais sūtījums atsūtīts tiesai ar Latvijas pasta darbinieka norādi, ka adresāts nav sastopams, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas 39.lapa).

Atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus par tiesā celto prasību.

Par tiesas sēdes laiku un vietu pusēm paziņots 2015. gada 20.novembrī nosūtot tiesas pavēstes, ko apliecina ieraksts lietas uzziņas lapā.

2015.gada 30.decembrī tiesā saņemta atbildētājai uz tās juridisko adresi nosūtītā tiesas pavēste ar Latvijas pasta darbinieka norādi, ka adresāts nav sastopams, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas 50.lapa).

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata, un norādītajā apmērā. Papildus paskaidroja, ka prasītājai nav informācijas, vai SIA "EBS" cēlusi kādu prasību tiesā pret SIA "KM BŪVE" par zaudējumu piedziņu.

Lūdza prasību apmierināt un zaudējumus piedzīt izmaksātās apdrošināšanas apmērā.

Atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējis, lietas izskatīšanu atlikt nav lūdzis.

Civilprocesa likuma 56.panta sestā daļa noteic, ka tiesas dokumentus juridiskajai personai piegādā pēc tās juridiskās adreses.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Tā kā par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz tās juridisko adresi, tiesa atzīst, ka lietu iespējams skatīt bez atbildētājas klātbūtnes.

M o t īv u d a ļ a

Noklausījusies prasītājas pārstāvja paskaidrojumus un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir noraidāma.

Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 2.pants noteic, ka šis likums attiecas uz visiem apdrošināšanas līgumiem, ja likumā nav noteikts citādi. Šis likums neattiecas uz valsts sociālo apdrošināšanu, kā arī uz pārapdrošināšanu.

Saskaņā ar minētā likuma 1.panta 10.punktu apdrošināšana pret zaudējumiem un bojājumiem ir apdrošināšana, kad tiek apdrošinātas mantiskas vērtības vai intereses un izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmērs ir atkarīgs no apdrošinātajam radušos zaudējumu apmēra.

Atbilstoši minētā panta 12.punkta a) apakšpunktam apdrošinātais ir juridiskā vai fiziskā persona, kurai ir apdrošināmā interese un kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums: apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem – apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kurai paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa zaudējumu un bojājumu gadījumos.

Lietas materiāliem pievienoti Tirdzniecības kredītu apdrošināšanas noteikumi Nr.15K, kas apstiprināti ar 2003.gada 18.februāra AS /nosaukums/ valdes lēmumu Nr.3-1, saskaņā ar kuriem "/nosaukums/" apdrošināšanas akciju sabiedrība, pamatojoties uz šiem Noteikumiem, slēdz tirdzniecības kredītu apdrošināšanas līgumus ar juridiskām personām (lietas 9.-16.lapa).

Saskaņā ar Tirdzniecības kredītu apdrošināšanas noteikumu Nr.15K (turpmāk – Noteikumi) 2.1.punktu apdrošināšanas objekts ir Apdrošinājuma ņēmēja mantiskā interese neciest zaudējumus Pircēju apstiprinātās vai faktiskās maksātnespējas rezultātā.

Noteikumu 3.1.punktā noteikts, ka Apdrošinātājs saskaņā ar šiem Noteikumiem atlīdzina Apdrošinājuma ņēmējam tiešos zaudējumus, kas viņam rodas, ja Pircējs nesamaksā Apdrošinājuma ņēmējam par kredītā saņemtajām precēm vai pakalpojumiem.

No lietas materiāliem redzams, ka 2010.gada 17.jūnijā starp prasītāju kā apdrošinātāju un SIA "EBS" kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts Tirdzniecības kredītu apdrošināšanas līgums, ko apliecina tirdzniecības kredītu apdrošināšanas polise, sērija 17 34, Nr.0421 (lietas 8.lapa).

No minētās apdrošināšanas polises izriet, ka līguma darbības laiks ir no 2010.gada 17.jūnija līdz 2011.gada 16.jūnijam, apdrošinājuma summa 380 000.00 LVL, pašrisks – 15 (piecpadsmit) % no apdrošināšanas atlīdzības, gaidīšanas periods – 120 kalendāra dienas.

Atbilstoši Noteikumos lietoto terminu skaidrojumam Kredītu limits ir Apdrošinātāja maksimālais atbildības limits par konkrētā Pircēja parāda summu Apdrošinājuma ņēmējam, kas noteikts Kredītu seguma lēmumā, Kredītu termiņš ir periods, kura laikā Pircējam ir jāsamaksā par saņemtajām precēm vai pakalpojumiem. Kredītu termiņš sākas ar attiecīgā rēķina izrakstīšanas datumu, savukārt gaidīšanas periods ir periods, kura laikā Apdrošinājuma ņēmējs pats saviem spēkiem veic parāda atgūšanu no Pircēja. Gaidīšanas periods sākas no Kredītu termiņa beigām un turpinās apdrošināšanas polisē norādīto laika periodu.

Lietas materiāliem pievienots Kredītu seguma lēmums 17/34 Nr.0421/27 no 18.maija 2011.gada, kas izsniegts, pamatojoties uz 14.06.2010.parakstīto Tirdzniecības kredītu apdrošināšanas līgumu 17/34 Nr.0421 un 17.05.2011.g. SIA "EBS" iesniegumu, kur apdrošinājuma ņēmējs: SIA "EBS", pircējs SIA "KM BŪVE", kredītu limits 3000 LVL, kredītu termiņš 30 dienas, gaidīšanas periods 120 dienas (lietas 17.lapa).

No prasības pieteikuma izriet, ka 2011.gada 20.decembrī prasītāja saņēmusi SIA "EBS" tirdzniecības kredītu apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu 08 1 par apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu, jo atbildētāja nav apmaksājusi četrus rēķinus par kopējo summu Ls 4253,76 jeb 6052,56 *euro,* ko apstiprina lietas materiāliem pievienotais 2011.gada 15.decembra SIA "EBS" prasītājai adresētais tirdzniecības kredītu apdrošināšanas atlīdzības pieteikums 08 1 (lietas 19.-20.lapa).

No minētā pieteikuma izriet, ka 2010.gada 27.oktobrī SIA "EBS" noslēgusi preču pārdošanas līgumu ar SIA "KM BŪVE". 2011.gada jūlijā SIA "KM BŪVE" neveica izrakstīto preču pārdošanas pavadzīmju – rēķinu apmaksu pavadzīmēs norādītajā termiņā. Preču pārdošanu SIA "KM BŪVE" SIA "EBS" pārtraukusi 2011.gada 3.augustā. SIA "EBS" nosūtījusi vairākus atgādinājumus SIA "KM BŪVE" un saņēmusi mutiskus apliecinājumus parādu segt. Uz šī pieteikuma iesniegšanas datumu SIA "KM BŪVE" parāds SIA "EBS" sastāda Ls 12 622,68, par ko parakstīts akts par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu.

Lietas materiāliem pievienota 2011.gada 31.maija pavadzīme –rēķins, sērija Nr. EBS 011126, kur pārdevējs SIA "EBS", pircējs SIA "KM BŪVE", pavisam apmaksai 1620,38 LVL (2305,61 *euro),* 2011.gada 31.maija pavadzīme-rēķins sērija EBS Nr.011127, kur pārdevējs SIA "EBS", pircējs SIA "KM BŪVE", pavisam apmaksai 279,78 LVL (398,09 *euro),* 2011.gada 8.jūnija pavadzīme-rēķins sērija EBS Nr.011313, kur pārdevējs SIA "EBS", pircējs SIA "KM BŪVE", pavisam apmaksai 1336,51 LVL (1901,69 *euro),* 2011.gada 21.jūnija pavadzīme-rēķins sērija EBS Nr.011649, kur pārdevējs SIA "EBS", pircējs SIA "KM BŪVE", pavisam apmaksai 475,01 LVL (675,88 *euro*) (lietas 21.-24.lapa).

No lietas materiāliem pievienotā 2012.gada 13.februāra atlīdzības aprēķina Nr.34-74-00011/02-2011, polise: sērija 17-34; Nr.0421 redzams, ka SIA "KM BŪVE" nav apmaksājusi SIA "EBS" četras pavadzīmes par kopējo summu 3711,68 LVL, apdrošinātais kredīta limits 3000 LVL, zaudējums 3000.00, pašrisks (polisē) 15%, aprēķinātais pašrisks 450.00 LVL, izmaksājamā atlīdzība 2550.00 LVL (lietas 18.lapa).

No minētā atlīdzības aprēķina secināms, ka izmaksājamā apdrošināšanas atlīdzība sedz tikai daļu no SIA "KM BŪVE" nodarītajiem zaudējumiem.

Lietas materiāliem pievienots prasītājas 2012.gada 20.februāra SIA "EBS" adresēts paziņojums Par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, no kura izriet, ka /nosaukums/ pieteikto negadījumu atzinusi par apdrošināšanas gadījumu un pieņēmusi lēmumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību LVL 2550.00 apmērā, pārskaitot to uz norādīto kontu (lietas 25.lapa).

Minētajā paziņojumā norādīts, ka apdrošināšanas atlīdzība aprēķināta sekojoši: no kredīta seguma limita LVL 3000.00 tiek noņemts līgumā norādītais pašrisks 15%, tas ir LVL 450.00.

Ar lietas materiāliem pievienoto konta izrakstu prasītāja pierādījusi, ka 2012.gada 17.februārī SIA "EBS" kontā iemaksāti 2550,00 LVL, maksājuma mērķī norādot izmaksu lieta Nr.34-74-00011/02-2011 polise 421 (lietas 26.lapa).

Prasītāja no atbildētājas SIA "KM BŪVE" līdz piedzīt izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 3628,32 *euro* (2550,00 LVL) apmērā, prasību pamatojot uz likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, kas noteic, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumu, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

Taču, atbilstoši minētā panta otrajai daļai, ja apdrošinātāja izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība sedz tikai daļu no nodarītajiem zaudējumiem, apdrošinātājs savas tiesības uz regresa prasību var izmantot vienīgi pēc tam, kad apdrošinātā persona ir cēlusi prasību tiesā pret atbildīgo personu par nodarītajiem zaudējumiem, kuri nav nosegti ar apdrošināšanas atlīdzību.

Izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas tiesības regresa kārtībā prasīt izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības piedziņu no atbildētājas, taču tiesas ieskatā prasītāja šīs savas tiesības uz regresa prasību var izmantot vienīgi pēc tam, kad ir iestājušies likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta otrās daļas nosacījumi.

Tā kā konkrētajā gadījumā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība sedza tikai daļu no SIA "EBS" nodarītajiem zaudējumiem, tiesa uzskata, ka prasītāja savas tiesības uz regresa prasību pret SIA "KM BŪVE" var izmantot vienīgi pēc tam, kad SIA "EBS" cēlusi prasību tiesā pret SIA "KM BŪVE" par nodarītajiem zaudējumiem, kuri nav nosegti ar apdrošināšanas atlīdzību.

Taču, kā tika nodibināts tiesas sēdē, tad prasītājai nav informācijas par to, vai SIA "EBS" ir cēlusi prasību tiesā pret SIA "KM Būve".

Lietā nav iegūti arī nekādi pierādījumi tam, ka atbilstoši likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta piektajā daļā noteiktajā viena gada termiņā

SIA "EBS" nav cēlusi tiesā prasību pret SIA "KM BŪVE", kas savukārt būtu par pamatu prasītājai izmantot savas tiesības uz regresa prasību, neievērojot šā panta otrās daļas noteikumus.

Pie lietā konstatētajiem apstākļiem, tiesa uzskata, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 3.punkts noteic, ka tiesas izdevumi ir ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, atstāj bez izskatīšanas vai ja prasītājs atsakās no prasības, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

No lietas materiāliem – ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu uzziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā ir 13,95 *euro*, tādēļ šie izdevumi, ciktāl tie pārsniedz prasītāja samaksātos (4,70 *euro*), 9,25 *euro* apmērā valsts labā piedzenami no prasītājas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam prasītājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39. panta pirmās daļas 5. punktu, 42.panta otro daļu, 97., 190., 193., 204.[1], tiesa

n o s p r i e d a

Noraidīt "/nosaukums /" SE, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, prasību pret SIA "KM BŪVE", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par zaudējumu 3628,32 *euro* piedziņu.

Piedzīt no "/nosaukums /" SE, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,25 *euro* (deviņi *euro*, 25 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt "/nosaukums /" SE sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas rajona tiesas Siguldā, Šveices ielā 27, kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese I. Riekstiņa